

7. december

UNDERVISNINGSFORSLAG

Læs dagens afsnit i Mors juleønske.
Sæt dagens klistermærke på.
Placer Tuse Kirke på kortet.
(Se plakat på side 6).

JESUS' FØDSEL eller NISSER OG JULEMAND?

Fælles:

Jesus' fødsel

I Tuse kirke finder Maria og Nikolaj kalkmaleriet med Jesus' fødsel. Genfortæl beretningen om Jesus' fødsel. (se baggrundsviden).

Nisser og julemand?

Kig sammen på kalkmaleriet fra Tuse Kirke (kopiark 10). Det ligner nisser og en julemand, men forestiller Jesus, der er i skole med andre jødiske børn og deres lærer. Faktisk står der nærmest ingenting i Bibelen om, hvad Jesus lavede som barn, så at han har gået i skole, er noget, man har gættet på. Lad eleverne være med til at gætte: Hvad tror de, at eleverne og Jesus laver? Og hvad siger læreren?

Aktivitet:

Jesus' fødsel

Hver elev skal lave en tegning eller en tegneserie. De kan enten selv vælge hvilken del af historien, de helst vil tegne, eller de kan i en gruppe beslutte, hvem der skal tegne hvilken tegning. De danskfagligt stærke elever kan skrive nedenunder tegningen, hvad der sker på billedet, eller de kan lave talebobler. Hvis der er tid, kan man fælles gennemgå historien igen, og i denne omgang også vise tegningerne.

Alternativt kan man hænge tegningerne op som tegneserier i klassen.

Nisser og julemand?

Del eleverne op i grupper med seks, og lad dem lave nogle små teaterstykker. Alle grupper skal starte med at stå helt som på kalkmaleriet (kopiark 9), og så skal teaterstykket udvikle sig derfra. Alle teaterstykker skal slutte med, at eleverne i stykket går hjem fra skole. Lad eleverne vise de små stykker for hinanden.

I SKAL BRUGE:

Jesu fødsel: Papir og farveblyanter

Nisser og julemand?: Kopiark 10

Dagens kopiark findes på Morsjuleoenske.dk under 7. december

BAGGRUNDSVIDEN TIL LÆREREN

Beretningen om Jesus' fødsel - i punktform

- Maria bliver gravid (Gud har sendt en engel, som har fortalt, at hun skal bære Guds barn).
- Kejser Augustus befaler, at der skal være folketælling. Alle skal tælles i deres slægts by.
- Maria og hendes forlovede Josef går til Bethlehem - som er Josef slægts by.
- De kan ikke finde et sted at sove i Bethlehem, så de ender i en stald.
- Maria føder Jesus og ligger ham i en krybbe.
- På en mark tæt på kommer en engel til syne foran nogle hyrder. Englen fortæller dem, at der er født en frelser, og at han ligger i en krybbe.
- Hyrderne finder Jesus, Maria og Josef i stalden.
- Senere kommer de tre vise mænd. De er blevet ført til stalden og den nyfødte Jesus vha. en stor ledestjerne. De forudsiger, at Jesus bliver en stor konge.

Kalkmalerierne i Tuse Kirke

Tuse Kirke er tæt dekoreret med smukke og detaljerede kalkmalerier, så meget, at kirken er kommet på UNESCOs liste over verdens kulturarv.

Kirken er dekoreret med karakteristiske zigzag-ornamenter, og de fleste af motiverne er hentet fra Bibelen, men også kirkens skytshelgen Sankt Olaf er portrætteret ved siden af prædikestolen. Kalkmalerierne er fra ca. 1460, og de er fremstillet af Isefjordsværkstedet eller Isefjordsmesteren, som værkstedet også bliver kaldt. Det værksted har udsmykket mange kirker, fx i Bregninge Kirke og Gerlev Kirke i perioden 1460-1480. I alt har vi kendskab til omkring 25 kirker i det nordlige Sjælland, som de har udsmykket. Værkstedets stil er kendetegnet ved gotisk malestil med zigzag-ornamenter og små stregstjerner som baggrund.

Kalkmalerier

I mange danske kirker er der velbevarede kalkmalerier. De overlevede reformationen, hvor kalkmalerier i andre nordeuropæiske lande blev ødelagt, fordi man fandt dem for katolske i deres udtryk. Man har altid kalket dem over, når man blev træt af dem. I middelalderen gjorde man det med nye kalkmalerier, og i slutningen af 1700-tallet og begyndelsen af 1800-tallet med hvid kalk, fordi moden dikterede hvide kirkerum. I slutningen af 1800-tallet opstod fornyet interesse for kalkmalerierne, og flere blev fremdraget ved at fjerne de overliggende kalklag. Motiverne kan være meget forskellige, men de fleste tager deres udgangspunkt i Bibelen og i helgenberetninger.

Kalkmalerierne i Danmark er fra mellem år 1100 og 1600. De findes i dag næsten udelukkende i vores kirker, fordi de verdslige bygninger er borte eller ganske forvandlet, men de har været i næsten alle betydningsfulde bygninger.

I dag kendes kun få af de kunstnere, der står bag kalkmalerierne. Nogle er identificeret som den samme person eller det samme værksted, hvis stil går igen i flere kirker som fx Isefjordsværkstedet.

Mors juleønske

